

Aan de gemeenteraad

Postadres:
Postbus 27
4500 AA Oostburg

Bezoekadres:
Nieuwstraat 22
4501 BD Oostburg

Telefoon 140117
Telefoon +31 (0)117 457 000
Telefax +31 (0)117 452 241

IBAN: NL33INGB0661900169
BIC code: INGBNL2A
BTW-nummer: 811046321B01

www.gemeentesluis.nl
info@gemeentesluis.nl

ons kenmerk : 25 0000 477
uw brief d.d. :
uw kenmerk :
behandeld door : J.A.N. van der Staal
doorkiesnummer : 140117
onderwerp : update rondom proces na aannemen resolutie IZA tijdens ALV VNG 29-11-24
bijlage(n) : Geen

Oostburg,
VERZENDEN

15 januari 2025
24 JAN 2025

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

Op 29 november 2024 vond de Algemene Ledenvergadering (ALV) van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) plaats. Tijdens deze ALV is de resolutie 'Stop met gesprekken vervolg IZA totdat is voldaan aan gestelde voorwaarden' in stemming gebracht. Deze resolutie verbindt deelname aan het Integraal Zorgakkoord (IZA) aan zowel gelijkwaardigheid in de landelijke IZA-samenwerking als aan de financiële uitvoerbaarheid van het IZA door de gemeente(n). Daarnaast geeft de resolutie aan dat er zonder deze randvoorwaarden verstrekking van risico's en gevolgen zijn voor de uitvoerbaarheid van het IZA. De resolutie roept dan ook op om niet langer deel te nemen aan het IZA totdat aan beide randvoorwaarden is voldaan. Tijdens de ALV heeft 93,4% van de leden vóór de resolutie gestemd. Deze is dan ook in grote meerderheid aangenomen.

Op 12 december heeft u ook een Raadsledennieuwsbrief ontvangen van de VNG met meer achtergrondinformatie over dit onderwerp.

Samenvatting

Twee jaar geleden is er tijdens de ALV van de VNG (2 december 2022) onder 3 voorwaarden ingestemd met deelname aan het IZA, te weten:

- Een oplossing voor het financiële ravijnjaar 2026;
- Compensatie voor het abonnementstarief in de Wmo;
- Structurele middelen voor preventie en gezondheidsbeleid.

Het merendeel van deze randvoorwaarden is tot op heden niet gerealiseerd, waarbij opgemerkt moet worden dat er in 2024 zelfs bezuinigingen op de preventiemiddelen door het kabinet zijn aangekondigd. Dit, in combinatie met het ontbreken van gelijkwaardigheid aan de overlegtafel, maakt dat de VNG uit het akkoord stapt en zich daarmee ook distantieert van alle collectieve verplichtingen die voortkomen uit het akkoord.

Desalniettemin staat de VNG inhoudelijk nog steeds achter het IZA om de transformatie van zorg naar gezondheid te maken en staat zij er in dat kader voor open om, wanneer aan de randvoorwaarden is voldaan, weer aan de landelijke overlegtafel te komen. Bijvoorbeeld ten aanzien van het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) dat als opvolger van het IZA moet dienen en in het eerste kwartaal van 2025 wordt verwacht. In dit akkoord wordt het IZA uitgebreid met het sociaal domein en wordt de onderlinge samenwerking tussen wijk- en ouderenzorg, sociaal domein en eerstelijnszorg worden vastgelegd.

Gevolgen

De aangenomen resolutie is niet vrijblijvend. Gemeenten zijn nu geen deelnemer meer aan het IZA totdat aan de gestelde voorwaarden is voldaan. Dat betekent ook dat gemeenten geen aanspraak meer kunnen maken op de SPUK IZA middelen¹. Voor Zeeland gaat het om 3,3 miljoen euro per jaar.

Bij de resolutie zijn een aantal 'poortjes' benoemd die genomen moeten worden, willen de gemeenten weer volledig IZA partner kunnen zijn. Het gaat om onderstaande zaken:

Resolutie: 3 'poortjes' naar meedoen met nieuwe akkoord:

1. De positie van gemeenten aan tafel moet gelijkwaardiger
 - a. Gemeenten zijn als lokale overheid bestuurlijk verantwoordelijk voor inkoop en organisatie van het sociaal domein (en hebben daar voldoende structurele middelen voor nodig)
 - b. Van zorgparadigma naar gezondheidsparadigma
 - c. Gemeente als medefinancier en ook mede-beoordelaar van (transformatie-) plannen
2. Nieuwe akkoord moet perspectief bieden op voldoende, structurele middelen voor de opgenomen taken én uitvoerbaar zijn.
3. Draagkracht en absorptievermogen sociaal domein zijn cruciaal

Op dit moment worden al constructieve gesprekken gevoerd tussen de VNG en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en daarnaast ook met Zorgverzekeraars Nederland (ZN) over de randvoorwaarde met betrekking tot gelijkwaardigheid. Wanneer aan deze randvoorwaarde is voldaan, zal de VNG weer deelnemen aan de inhoudelijke gesprekken over het nieuwe AZWA. Zodra er vervolgens een conceptakkoord ligt, inclusief Uitvoerbaarheidstoets Decentrale Overheden (UDO) en doorrekening, en er in de context van de bredere gemeentefinanciën is voldaan aan de houdbaarheid van het Sociaal Domein, zal het bestuur van de VNG dit akkoord aan de leden in een ALV voorleggen. Tijdens de ALV zal worden besloten om wel of geen hernieuwde samenwerking aan te gaan. Dit zal pas eind april 2025 zijn, na verzending van de Voorjaarsnota 2025. Vlak voor kerst kwam vanuit het ministerie al naar buiten dat gemeenten weer aan de schrijftafel zitten voor het nieuwe akkoord, maar dat was nog te voorbarig. Er moet eerst ook formeel bestuurlijk akkoord zijn op de eerste stap van gelijkwaardigheid. Dit moet bekrachtigd worden in het landelijk bestuurlijk overleg IZA (BO IZA). De verwachting is dat dit in januari 2025 gaat gebeuren, maar is op het moment van schrijven van deze raadsinformatiebrief nog niet gebeurd.

Vervolgstappen in Zeeland

Ondanks dat we (voorlopig) geen deelnemer zijn aan het IZA, willen we wel op Zeeuws niveau de samenwerking met zorgpartijen voortzetten. We blijven immers onze wettelijke taken ten aanzien van preventie en ondersteuning houden en zetten dat onverminderd voort. Goede samenwerking met zorgpartijen blijft daarbij belangrijk.

De eerste stap die we begin december 2024 hebben genomen is het uitwerken van een aantal scenario's rondom deze samenwerking in Zeeland. Bij deze scenario's is rekening gehouden met de volgende uitgangspunten:

- recht doen aan de inhoud van de resolutie en daar naar handelen;
- recht doen aan de wens om de prille samenwerking tussen het zorg- en sociaal domein verder vorm te geven;
- recht doen aan het gegeven dat de zorgkloof toch echt komt;
- recht doen aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur qua inzet personeel.

De scenario's varieerden van direct stoppen met de uitvoering van de SPUK IZA per 1-1-'25 vanwege het wegvallen van de SPUK IZA gelden tot voorlopig volle vaart doorgaan. In het

¹ Dit staat zo opgenomen in het IZA, dat de middelen beschikbaar zijn gesteld bij deelname aan het IZA (IZA, onderdeel K, paragraaf 5g 'Voor gemeenten is jaarlijks maximaal € 150 miljoen structureel beschikbaar voor concrete plannen om de IZA-doelen te verwezenlijken, mits gemeenten zich committeren aan het IZA')

OZO van 12 december is afgestemd dat de voorkeur uitgaat naar een tussenvariant: voor Q1 2025 tijd kopen door zelf als 13 gemeenten de inzet op SPUK IZA financieren, in de hoop dat er in dat kwartaal landelijke duidelijkheid komt over verdere participatie van gemeenten aan het IZA.

Vlak voor kerst 2024 heeft VWS aan alle gemeenten in ieder geval financiële duidelijkheid gegeven. De middelen SPUK IZA zijn in 2025 gegarandeerd, hetzij om in te zetten om acties verder uit te bouwen op het moment dat we mee gaan doen aan het nieuwe akkoord, hetzij om goed af te kunnen bouwen op het moment dat we niet meer deelnemen aan het nieuwe akkoord.

De verwachting is dat in Q1 van 2025 het AZWA tijdens een bijzondere ledenvergadering van de VNG voorgelegd kan worden aan de gemeenten. Op dat moment kan besloten worden of er voldaan is aan de poortjes 1 t/m 3 en de voorwaarden dus goed geregeld zijn om als volwaardig partner weer mee te doen aan de transformatie van zorg naar Gezondheid.

Eindconclusie

In 2025 kunnen we door met de uitvoering van de SPUK IZA omdat het Rijk deze middelen heeft gegarandeerd. Het jaar 2025 gaat vanuit gemeentelijk oogpunt wel spannend worden rondom het al dan niet partner worden van het beoogde nieuwe akkoord (vervanger van het huidige IZA).

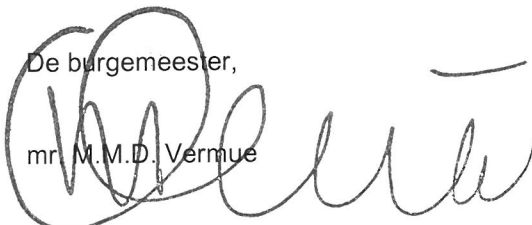
Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris,

S.I. de Kievit-Minnaert

De burgemeester,

mr. M.M.D. Vermue

